

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 205/2021
30.09.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у правној ствари тужиље АА из ..., коју заступа др Енике Вег, адвокат из ..., против туженог Дома здравља Кула, ради поништаја и исплате, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1834/19 од 17.07.2020. године, у седници одржаној 30.09.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1834/19 од 17.07.2020. године.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев тужиље за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врбасу, Судске јединице у Кули, ПП 470/18 од 05.02.2019. године, ставом 1. изреке, поништено је решење туженог број .. од 13.05.2016. године којим је тужилји отказан уговор о раду број .. од 10.12.2007. године; ставом 2. изреке одбијен је тужбени захтев да се обавезе тужени да тужилју врати у радни однос на неодређено време на послове који одговарају врсти и степену њене стручне спреме и радном искуству, почев од дана престанка радног односа, да је пријави са наведеним даном у РФ ПИО и да се обавезе тужени да тужилји исплати на име накнаде штете због изгубљене зараде за период од маја 2016. до марта 2017. године појединачне месечне износе са законском затезном каматом како је наведено у изреци и да на захтеване износе у корист тужиље уплати доприносе за обавезно социјално осигурање надлежним фондовима; ставом 3. изреке обавезан је тужени да тужилји на име накнаде штете исплати 155.490,12 динара; ставом 4. изреке одређено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1834/19 од 17.07.2020. године првостепена пресуда је преиначена тако што је одбијен тужбени захтев за поништај решења туженог број .. од 13.05.2016. године, укинута у делу којим је обавезан тужени да тужилји на име накнаде штете исплати износ од 155.490,20 динара, укинута у делу којим је одбијен захтев за враћање тужиље на послове који одговарају врсти и степену

њене стручне спреме и радном искуству и у том делу тужба одбачена, а потврђена у преосталом делу и одбијен је захтев тужиле за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне другостепене пресуде тужиле је благовремено изјавила ревизију због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, погрешне примене материјалног права и битне повреде одредаба парничног поступка.

Испитујући побијану пресуду применом члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11...18/20), Врховни касациони суд је установио да је ревизија тужиле неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, Одлуком о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа и јавних служби, систему АПВ и систему локалне самоуправе за 2015. годину одређено је да тужени може да има 226 запослених на неодређено време. Тужени је у складу са чланом 7. Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору имао обавезу да спроведе поступак рационализације запослених немедицинских радника.

Тужиле је са завршеном Вишом ... школом и VI степеном стручне спреме била у радном односу код туженог на радном месту ... од 10.10.2007. до 16.05.2016. године. Поред послова свог радног места, обављала је послове ... у одсуству запослене која је била на боловању, а затим и након њеног одласка у пензију.

Правилником о организацији и систематизацији радних места од 01.02.2016. године, који се примењује од 16.05.2016. године након окончаног поступка рационализације, укинута је радно место ... и послови тог радног места додати су пословима радног места ..., при чему је услов за обављање послова тог радног места потребна средња ... школа и IV степен стручне спреме.

Одлуком о утврђивању броја запослених за чијим радом престаје потреба од 11.03.2016. године утврђено је да престаје потреба за радом код туженог за 10 запослених. Тужени је 11.03.2016. године донео предлог Програма за решавање вишка запослених. Комисија туженог је 29.03.2016. године извршила бодовање запослених и објавила ранг листу запослених за чијим радом је престала потреба на којој је тужиле са 36 бодова била на 6. месту.

Програм туженог за решавање вишка запослених је ступио на снагу 13.05.2016. године након што је достављено мишљење НСЗ и репрезентативним синдикатима. Чланом 5в предлога Програма за решавање вишка запослених прописано је да ће се при предлагању и утврђивању запосленог за чијим радом је престала потреба примењивати следећи критеријуми: а) примања по члану домаћинства, б) дужина ефикасног стажа, в) здравствено стање запосленог и чланова његове уже породице, г) број деце до 26 година старости према којима запослени има обавезу издржавања, д) по основу услова рада долази у обзир само под условом да више запослених има једнак број бодова по свим критеријумима заједно.

Тужени је све релевантне акте који су се односили на поступак утврђивања вишка запослених објавио на огласној табли и доставио свим запосленима који су могли бити проглашени вишком.

Решењем туженог број .. од 13.05.2016. године тужили је отказан уговор о раду због престанка потребе за радом у складу са чланом 179. ставом 5. Закона о раду.

Запослена ББ у поступку решавања вишка запослених остварила је већи број бодова од тужиле и није проглашена вишком запослених. Након окончања поступка рационализације тужени је ББ понудио закључење анекса уговора о раду за радно место ..., а анекс је закључен тек 01.06.2016. године јер је ББ користила годишњи одмор од 16.05.2016. до 31.05.2016. године.

Према становишту првостепеног суда постојао је основ за престанак радног односа тужиле из члана 179. става 5. тачке 1) ЗОР, али решење о отказу уговора о раду није образложено у складу са чланом 185. ставом 1. ЗОР због чега је поништено, а на основу члана 191. става 7. ЗОР одбијен је захтев тужиле за враћање на рад и обавезан тужени да тужили накнади штету у висини 6 зарада које је остварила у априлу 2016. године.

Према становишту другостепеног суда, тужбени захтев за поништај решења о отказу уговора о раду није основан јер је тужени, у складу са чланом 179. става 5. тачке 1) у вези чланова 153-155. ЗОР, спровео организационе промене доносећи Правилник о организацији и систематизацији радних места и Програм за решавање вишка запослених, формирао Комисију за рационализацију и све релевантне акте објављивао на огласној табли и достављао свим запосленима који су могли бити проглашени вишком. Чињеница да у решењу о отказу уговора о раду није наведена тачка 1) члана 179. става 5. ЗОР, ни да је радно место ... укинута, представља формални недостатак који не утиче на законитост решења јер је у законито спроведеним организационим промена код туженог престала потреба за радом тужиле. Како је решење о отказу уговора о раду законито, првостепена пресуда је укинута у делу којим је тужили на основу члана 191. става 7. ЗОР досуђен износ од 155.490,20 динара, а потврђена у делу којим је одбијен тужбени захтев за враћање тужиле на рад и накнаду штете у висини изгубљене зараде.

Ревизијске наводе којим се указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. става 2. тачке 12) ЗПП, Врховни касациони суд није разматрао јер, према члану 407. ЗПП, није разлог за изјављивање ревизије. Нису основани ревизијски наводи којима се указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. става 1. у вези члана 8. ЗПП учињену у поступку пред другостепеним судом јер другостепени суд није утврђивао чињенично стање.

Ревизијски наводи којима се истиче да је чињенично стање погрешно утврђено нису основани. Првостепени суд је за утврђене чињенице дао јасне разлоге који су сагласни међусобно и садржини изведених доказа, због чега овај суд нема разлога да сумања у савесност првостепеног суда приликом оцене доказа и утврђивања битних чињеница.

Нису основани ревизијски наводи којима се указује на погрешну примену материјалног права. Решење о отказу уговора о раду је законито без обзира на то што не садржи прецизно одређење у вези члана 179. ЗОР јер је тужени поступак отказа уговора о раду услед организационих промена спровео у складу са одредбама чланова 153-155. ЗОР и о сваком донетом акту у том поступку обавестио тужиљу. Према члану 5в Програма за решавање вишка запослених критеријуми за утврђивање запослених за чијим радом је престала потреба примењују се кумулативно из чега следи да је другостепени суд правилно примењујући материјално право из чланова 153-155. ЗОР закључио да је рангирање запослених спроведено у складу са прописаним критеријумима. ББ приликом рангирања запослених није била међу 10 запослених за чијим је радом престала потреба, па тужиља није могла имати предност у односу на ББ за заснивање радног односа на радном месту ... иако је и те послове фактички обављала. Тужени је Правилником о организацији и систематизацији радних места од 01.02.2016. године, у складу са својим правом и овлашћењем из члана 24. става 2. ЗОР, за радно место ... прописао IV степен стручне спреме, па се не може сматрати да је такво поступање туженог усмерено искључиво на штету тужиље која има VI степен стручне иако је претходно обављала и те послове. Сходно наведеном, побијана пресуда је донета на основу правилне примене чланова 179. става 5. тачке 1, 153-155. и 191. ЗОР.

Врховни касациони суд је, применом члана 414. става 1. ЗПП, одлучио као у првом ставу изреке.

Применом члана 165. става 1. у вези члана 153. става 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одбио захтев тужиље за накнаду трошкова ревизијског поступка јер није успела у овом поступку.

**Председник већа - судија
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић